

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA

1389

Na temelju čl. 104. st. 1. točka 4. Zakona o otpadu (»Narodne novine« br. 178/04, 111/06) ministrica zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva donosi

PRAVILNIK

O NAČINU I POSTUPCIMA GOSPODARENJA OTPADOM KOJI SADRŽI AZBEST

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se način i postupci sprječavanja onečišćenja okoliša azbestom, i načini i postupci gospodarenja otpadnim azbestom i otpadom koji sadrži azbest.

Članak 2.

Cilj ovog Pravilnika je određivanje mjera u svrhu sprječavanja i smanjenja onečišćenja azbestom, uspostava sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, u svrhu zaštite ljudskog zdravlja i okoliša sukladno ovom Pravilniku i ostalim propisima kojima se uređuje zaštita zdravlja i okoliša.

Članak 3.

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na otpadni sirovi azbest i otpad koji sadrži azbest iz Dodatka 1. ovog Pravilnika

Definicije

Članak 4.

Pojmovi uporabljeni u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

(1) *Azbest* znači sljedeće vlaknaste silikate:

- krokidolit (plavi azbest)
- aktinolit
- antofilit
- krizotil (bijeli azbest)
- amozit (smeđi azbest)
- tremolit.

(2) *Sirovi azbest* znači proizvod koji se dobiva primarnim drobljenjem azbestne rude.

(3) *Upotreba azbesta* znači djelatnosti koje uključuju rukovanje količinom sirovog azbesta od preko 100 kg godišnje i koje se odnose na:

a) proizvodnju sirove azbestne rude, osim svih procesa koji su u izravnoj vezi s kopanjem rude, i/ili

b) proizvodnju proizvoda koji sadrže azbest:

- azbestni cement ili proizvodi od azbestnog cementa
- azbestni frikcijski proizvodi
- azbestni filtri
- azbestni tekstil
- azbestni papir i karton
- azbestne spojke
- azbestni ambalažni materijali
- azbestni materijal za ojačanja
- azbestne podne obloge
- azbestna punila.

(4) *Obrada proizvoda* koji sadrže azbest znači djelatnosti kod kojih se oslobađa azbest u okoliš različitu od uporabe azbesta.

(5) *Otpad koji sadrži azbest* (u daljnjem tekstu: azbestni otpad) je otpadni sirovi azbest i svaka tvar ili predmet koji sadrži azbest i azbestna vlakna, azbestna prašina nastala emisijom azbesta u zrak kod obrade azbesta ili tvari, materijala i proizvoda koji sadrže azbest koje posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti.

(6) *Obradivač* je svaka pravna ili fizička osoba registrirana i ovlaštena za obavljanje djelatnosti obrade proizvoda koji sadrže azbest, uklanjanje građevina i konstrukcija i instalacija koje sadrže azbest čijom djelatnošću stalno ili povremeno nastaje azbestni otpad.

(7) *Proizvođač* je svaka pravna i fizička osoba koja upotrebljava azbest u smislu 3. stavka ovog članka i čijom registriranom djelatnošću stalno ili povremeno nastaje azbestni otpad.

(8) *Čvrsto vezani azbestni otpad* je azbestni otpad specifične mase veće od 1000 kg/m³.

(9) *Slabo vezani azbestni otpad* je azbestni otpad specifične mase manje od 1000 kg/m³.

(10) *Površinsko očvršćivanje* je postupak vezanja azbestnih vlakana na površini materijala slojem veziva koje je jednako ili jednako učinkovito kao vezivo koje veže azbestna vlakna u čvrsto vezanom azbestnom otpadu, ili vezivom koje učinkovito sprječava oslobađanje azbestnih vlakana u okoliš slabo vezanog azbestnog otpada.

(11) *Postupak otvrdnjavanja azbesta* je postupak u kojem se azbestna prašina, otpadni sirovi azbest ili slabo vezani azbestni otpad homogeno miješaju s cementom ili drugim hidrauličkim vezivom i s njim vežu tako da se postigne tlačna čvrstoća od najmanje 10 N/mm² i spriječi oslobađanje azbestnih vlakana u okoliš.

(12) *Postupak uništavanja azbestnih vlakana* je postupak kemijske, toplinske ili mehaničke obrade azbestnog otpada uslijed koje iz azbesta nastaju drugi spojevi ili minerali ili azbest izgubi svoju vlaknastu strukturu.

II. SPRJEČAVANJE ONEČIŠĆENJA AZBESTOM

Članak 5.

(1) Emisija azbesta u zrak, ispust azbesta u vode i nastanak krutog otpada koji sadrži azbest moraju se spriječiti ili smanjiti na izvoru u mjeri u kojoj je to razumno provedivo.

(2) Proizvođač i obradivač moraju osigurati sve potrebne mjere da se emisija azbesta u zrak, ispusti azbesta i materijala koji sadrži azbest u vode, odnosno stvaranje otpada koji sadrži azbest spriječe, odnosno svedu na najmanju moguću mjeru sukladno ovom Pravilniku i posebnim propisima.

(3) Na postrojenja koja u proizvodnji koriste azbest primjenjuju se mjere i granične vrijednosti iz posebnih propisa kojima se propisuju granične vrijednosti emisija u zrak odnosno ispusta u vode uz obvezu primjene najboljih raspoloživih tehnika.

Članak 6.

(1) Proizvođač azbestnog cementa dužan je osigurati obradu i recikliranje svih otpadnih tekućina koje nastanu kao posljedica procesa proizvodnje azbestnog cementa.

(2) Ukoliko recikliranje iz stavka 1. ovog članka nije moguće, proizvođač je dužan poduzeti sve mjere da zbrinjavanje otpadne tekućine koja sadrži azbest ne prouzroči dodatna onečišćenja okoliša sukladno posebnim propisima.

(3) U svrhu provedbe stavka 2. ovog članka moguće je ispuštanje ukupne suspendirane tvari za vrijeme postupaka čišćenja i održavanja postrojenja prema posebnom propisu.

Sprečavanje onečišćenja azbestom iz prerade proizvoda koji sadrže azbest

Članak 7.

(1) Korisnik proizvoda koji sadrže azbest dužan je osigurati sve potrebne mjere sukladno posebnim propisima da djelatnosti koje uključuju korištenje proizvoda koji sadrže azbest ne prouzroče onečišćenje okoliša azbestnim vlaknima ili prašinom.

(2) Proizvođač i obrađivač dužni su osigurati sve potrebne mjere za sprečavanje onečišćenje okoliša azbestnim vlaknima ili prašinom nastalih njihovom djelatnošću sukladno posebnim propisima.

(3) Osobe iz stavka 2. ovog članka moraju izraditi plan uklanjanja azbesta ili materijala koji sadrže azbest iz građevina, konstrukcija ili uređaja koji sadrže azbest kojim će se posebno urediti:

- u najvećoj mogućoj mjeri odstranjivanje azbesta ili materijala koji sadrže azbest prije nego što se pristupi uklanjanju građevine, konstrukcije ili uređaja
- primjena svih potrebnih mjera zaštite zdravlja i sigurnosti radnika te obveza upotrebe posebne zaštitne opreme sukladno posebnim propisima o zaštiti na radu.

Praćenje stanja

Članak 8.

(1) Proizvođači azbesta moraju osigurati redovna mjerenja emisija u zrak odnosno ispusta tekućina iz postrojenja na koje se primjenjuju granične vrijednosti iz članaka 5. i 7. ovog Pravilnika i posebnih propisa.

(2) U svrhu provedbe obveze iz stavka 1. ovog članka proizvođači azbesta primijeniti će metode uzorkovanja i analize sukladno posebnom propisu.

III. GOSPODARENJE OTPADOM KOJI SADRŽI AZBEST

Članak 9.

(1) Gospodarenje azbestnim otpadom je obavljanje djelatnosti skupljanja, prijevoza, privremenog skladištenja, i zbrinjavanja odnosno obrade ili odlaganja azbestnog otpada.

(2) Proizvođač i obrađivač dužni su zbrinuti azbestni otpad o vlastitom trošku.

(3) Proizvođač i obrađivač dužni su voditi očevidnik o nastanku i tijeku azbestnog otpada prema posebnom propisu.

Prijevoz i odlaganje azbestnog otpada

Članak 10.

- (1) Azbestni otpad namijenjen prijevozu mora se prije prijevoza obraditi površinskim očvršćivanjem ili postupkom otvrdnjavanja ili uništavanja azbestnih vlakana tako da se spriječi oslobađanje azbestnih vlakana u okoliš.
- (2) Azbestni otpad namijenjen prijevozu mora se prije prijevoza zapakirati tako da se spriječi ispuštanje azbestnih vlakana i azbestne prašine u okoliš.
- (3) Privremeno skladištenje azbestnog otpada mora se provoditi na način da se u najvećoj mogućoj mjeri spriječi onečišćenje okoliša ispuštanjem azbestnih vlakana i/ili azbestne prašine.
- (4) Azbestni otpad mora se prije odlaganja prethodno obraditi, pakirati ili prekriti na način da se izbjegne ispuštanje čestica azbesta u okoliš.

Članak 11.

- (1) Spremnici i ambalaža koja sadrži azbestni otpad moraju biti vidljivo označeni prema posebnom propisu.
- (2) Slabo vezani azbestni otpad mora se nepropusno pakirati u ambalažu od polietilenske folije debljine najmanje 0,4 mm.

Članak 12.

- (1) Osoba koja prevozi i/ili odlaže otpad koji sadrži azbestna vlakna ili prašinu mora osigurati da tijekom utovara i istovara, prijevoza i odlaganja ne dođe do ispuštanja tih vlakana ili prašine u zrak ili izlivanje tekućina koje sadrže azbestna vlakna sukladno posebnim propisima koji se odnose na prijevoz opasnih tvari.
- (2) Osoba koja odlaže otpad koji sadrži azbestna vlakna i/ili prašinu mora osigurati odlaganje tog otpada na odlagalištima predviđenima za odlaganje otpada sukladno posebnom propisu.
- (3) Obradeni azbestni otpad iz stavka 2. koji se sastoji od pretežno organskih tvari može se spaljivati u spalionicama otpada.

Članak 13.

- (1) Azbestni otpad se na odlagalištu mora odlagati isključivo na mjesta vidljivo označena i namijenjena za odlaganje otpada koji sadrži azbest.
- (2) Dovoz do mjesta namijenjenog za odlaganje azbestnog otpada mora biti uređen tako da se otpad s vozila neposredno pretovaruje na mjesto namijenjeno odlaganju otpada koji sadrži azbest.
- (3) Odlagatelj azbestnog otpada mora osigurati da se otpad ne raspršuje te da se po odlaganju odmah prekriva.
- (4) Odlagatelj azbestnog otpada dužan je voditi očevidnik o nastanku i tijeku otpada i voditi podatke o količini, vrsti, načinu obrade odloženog azbestnog otpada te mjestu gdje je azbestni otpad odložen.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 14.

Dodatak 1. tiskan je uz ovaj Pravilnik i čini sastavni dio ovog Pravilnika.

Članak 15.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana nakon objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 351-01/07-04/9

Urbroj: 531-08-1-2-07-1

Zagreb, 16. travnja 2007.

Ministrica

Marina Matulović Dropulić, dipl. inž. arh., v. r.

DODATAK 1.

OTPAD KOJI SADRŽI AZBEST

I. Čvrsto vezani azbestni otpad – građevinski otpad koji sadrži azbest i pretežito anorganske tvari:

1. Azbestcementni proizvodi:
 - ravne ili valovite ploče velikog formata
 - fasadne i krovne ploče malog formata
 - azbestno cementna galanterija (posude za raslinje itd)
 - cijevi za visoko i niskogradnju
 - cijevi za vodoopskrbu i odvodnju
2. Azbestnocementna prašina i azbestnocementni mulj
 - prašina i mulj iz obrade azbestcementa
3. Kočione obloge i pločice koje sadrže azbest, i drugi kruti anorganski otpad koji sadrži azbest:
 - kočione obloge i pločice za vozila i industrijsku uporabu
 - obloge sklopova
4. Otpad obrađen metodama otvrdnjavanja koji sadrži azbest:
 - azbest nanesen brizganjem i/ili navlačenjem otvrdnut anorganskim vezivom
 - obrađene lake građevinske ploče, vatrootporne ploče i ploče za zaštitu od požara
 - obrađeni azbestni papiri i kartoni
 - drugi obrađeni slabo vezani otpad koji sadrži azbest poput azbestnih traka i tkanina

II. Čvrsto vezani azbestni otpad – građevinski otpad koji sadrži pretežito organske tvari nastao u postupcima prerade azbesta:

1. Materijali onečišćeni azbestnim vlaknima
 - konstrukcijski elementi i naprave koji se koriste kod uklanjanja materijala koji sadrže slabo vezani azbest
 - podne obloge, tekstil, zavjese
 - folije
 - izolacijski materijali

- radna zaštitna odjeća
- 2. Građevinski kemijski proizvodi koji sadrže azbest
 - spojni kitovi, površinski kitovi
 - punila i zalivne mase
 - brtvene mase
 - plastične mase i lijepila
 - boje
- 3. Drugi otpad koji sadrži azbest s pretežno organskim tvarima
 - podne obloge
 - kiselo otporne posude
 - velike gume za vozila
- 4. Otpadni azbest otvrdnjen anorganskim vezivima

III. Slabo vezani azbestni otpad – izolacijski materijali koji sadrže azbest

1. Otpad koji sadrži azbest nastao pri rekonstrukciji ili održavanju dijelova građevina ili uređaja
2. Prašina koja sadrži azbest, azbestna prašina i azbestni mulj:
 - čestice prašine iz filtarskih uređaja
 - sirovi azbest iz prerade azbesta
 - slabo-vezani materijali koji sadrže azbest iz uređaja i građevinskih elemenata
 - azbestni mulj nastao pri pročišćavanju otpadnih voda ili razgradnji građevina i uređaja koje sadrže slabo vezani azbest
3. Lake ploče koje sadrže azbest:
 - lake građevinske ploče
 - vatrootporne ploče
 - ploče za zaštitu od požara
4. Tekstil i filterski materijali koji sadrže azbest
 - trake, gibljive cijevi, tkanine, odjeća za zaštitu od visokih temperatura
 - azbestne ploče i brtvila
 - azbestni papir i karton.